

1.AMAÇ

Bu prosedürün amacı, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi PTT İşyerlerinde yapılan posta çeki ve havale hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar ile PTT ve bu hizmetlerden yararlananların hak, yükümlülük ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar ile yetki ve sorumlulukları belirlemektir.

2.KAPSAM

Bu prosedür, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi PTTBank Daire Başkanlığı ve tüm PTT İşyerlerinde yapılan Yurtiçi Havale Hizmetleri, Posta Çeki Hizmetleri, Yurtdışı Havale Hizmetleri, Mobil Havale Hizmetleri ve bu işlemler ile ilgili usul ve esasları kapsar. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi'nde tüm birimleri ve çalışanları kapsar.

3.TANIMLAR VE KISALTMALAR

3.1. Aktarma işlemi: Hesap sahibinin, hesabındaki parasından belirttiği miktardaki paranın, vereceği talimat uyarınca diğer bir hesaba alacak kaydedilmesi işlemi.

3.2. Alıcı: Adına veya mobil telefon abone numarasına para gönderilen kişiyi, mutemet veya vekilini, kanuni temsilcisini, adreste aracı olarak gösterilen kişiyi veya talimat uyarınca, adına ödeme yahut hesabına aktarma yapılacak gerçek veya tüzel kişi.

3.3. Belge: Havale bedellerinin kabul ve ödenmesinde veya çek hesaplarına ait yatırma, aktarma ve ödeme işlemlerinde ve başka bir hizmetin yerine getirilmesi yönündeki yazılı veya elektronik ortamda yaptıkları taleplerin yerine getirilmesi sonucu PTT tarafından üretilen doküman.

3.4. Çek yatırma işlemi: Çek hesaplarına para yatırma işlemi.

3.5. Çek ödeme işlemi: Hesap sahibinin, hesabındaki parasından belirttiği miktardaki paranın, kendisine veya vereceği talimat uyarınca tasarruf yetkisi verdiği kişiye veya vekiline ödenmesi işlemi.

3.6. Çek ödeme havalesi: Hesap sahibinin, hesabındaki parasından belirttiği miktardaki paranın, vereceği talimat uyarınca alıcıya ödenmek üzere düzenlenen havale.

3.7. Hak sahibi: Ödenmesi gereken paranın alıcısını veya göndericisini, vekili, mutemet, veli, varis veya kanuni temsilcisi durumundaki kişiler.

3.8. Havale: Göndericinin PTT iş yerlerine veya cihazlarına yatırdığı ya da yurt dışından gönderdiği paranın alıcı olarak gösterdiği kişiye ödenmesi, bir posta çeki hesabına işlenmesi veya posta çeki hesap sahibinin hesabındaki paradan belirttiği kadarının alıcı olarak gösterdiği bir üçüncü kişiye veya kendisine ödenmesi yönünde PTT'yi muhatap alarak verdiği emir.

3.9. Hesap: PTT nezdinde açtırılan posta çeki hesabı.

3.10. Hesap sahibi: PTT nezdinde, adına veya ticaret unvanına posta çeki hesabı açtırılan gerçek veya tüzel kişi.

3.11. Hizmet hesabı: Protokole bağlı olarak gerçek veya tüzel kişilerin adına açılan hesaplar.

3.12 Kabul yeri: Gönderici tarafından paranın yatırıldığı PTT işyerini veya hizmetin gerçekleştirildiği elektronik ortam ya da cihazlar.

3.13 Karşılık: Çek hesabında alacak kayıtlı miktarın güven akçesi dışında kalan kısım.

3.14 Mobil havale: Alıcı bilgisine cep telefonu numarasını tanımlayarak PTT nezdinde hesabı olsun veya olmasın herhangi bir GSM operatörünü kullanan herkese para transferi yapılabilmesini sağlayan havale hizmeti.

3.15 Otomatik çek işlemi: Hesap sahibinin, hesabındaki parasından vereceği talimat uyarınca, önceden belirlenemeyen bir meblağın, alıcı olarak gösterilen kişi, kurum ve kuruluşlarca belirtilip istendikçe, yeterli karşılık bulunması kaydıyla, çek hesabından alıcıya çek ödeme havalesi şeklinde gönderilmesi veya çek hesabına aktarılması işlemi.

3.16 Ödeme yeri: Alıcıya ödemenin yapıldığı PTT işyeri veya cihazları.

3.17 Periyodik çek işlemi: Hesap sahibinin, hesabındaki parasından belirttiği miktardaki paranın, vereceği talimat uyarınca belirli tarihlerde, belirtilen kişilere çek ödeme havalesi şeklinde gönderilmesi veya belirttiği çek hesabına aktarılması işlemi.

3.18 Postrestant havale: Alıcı adresi olarak PTT işyeri gösterilen ve alıcısına müracaatında ödenen havale.

3.19 PTT: T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi.

3.20 PTT işyeri: Acentelikler de dahil PTT tarafından faaliyetlerini yürütmek amacıyla kurulan birim.

3.21 Pttkart: Posta çeki işlemlerinde kullanılması amacıyla PTT tarafından bastırılan kart.

3.22 Pttmatik: ATM olarak bilinen, PTT İşyerleri ve işlem potansiyeli yüksek noktalara kurulan otomatik vezne makinesi.

3.23 Serbestçe girilemeyen yer: Serbestçe girilip alıcısına ulaşamayacak resmi veya özel kurum ve kuruluşlar.

3.24 Talimat: Hak sahibinin havale hizmeti ile ilgili, hesap sahibinin veya tasarrufa yetkili kişinin veya vekilin posta çeki hizmeti ile ilgili olarak yerine getirilmesi yönündeki yazılı veya elektronik ortamdaki talepleri.

3.25 Yönetim Kurulu: T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi Yönetim Kurulu.

4. SORUMLULUKLAR

Havale ve Posta Çeki işlemleri prosedürünün hazırlanmasından ve güncellenmesinden PTTBank Daire Başkanlığı, havale ve posta çeki işlemlerinin uygulanmasından gişede görev yapan personel, yapılan işlemlerin kontrol ve onayından merkez kontrol görevlileri ve Başmüdürlükler, denetiminden Başmüdürlükler ve PTTBank Daire Başkanlığı sorumludur.

5. UYGULAMA

5.1 Yurtiçi Havale Hizmeti ile İlgili İşletme Hükümleri

5.1.1 Havalenin iletilmesi

Havale bedelinin gösterilen alıcıya ödenmesi yönündeki talimat, PTT tarafından elektronik ortamda yerine getirilir.

5.1.2 Bir havale talimatında gösterilebilecek alıcı ve gönderici sayısı

5.1.2.1 Bir havale talimatında birden fazla alıcı ve gönderici gösterilemez.

5.1.2.2 Ancak, birden fazla gerçek kişi isminden oluşan ortaklık ve benzeri tüzel kişilik unvanları ile aracı adresli havale talimatında birden fazla isim bulunması 5.1.2.1 inci maddesinde belirtilen hükme aykırılık teşkil etmez.

5.1.3 Havalenin kabulü sırasında istenebilecek ek hizmetler

5.1.3.1 Gönderici havalesinin PTT tarafından belirlenen ek hizmetler kullanılarak ödenmesini isteyebilir.

5.1.3.2 Bu istekler, hizmetin mahiyeti ve uygulanabilirlik derecesi dikkate alınarak, PTT tarafından öngörülen ek ücret karşılığı kabul edilir ve yerine getirilir.

5.1.4 Havale paralarının ödeneceği kişiler

5.1.4.1 Medeni haklarını kullanma ehliyetine sahip kişilerin adına gelen havaleler, alıcının işitme, konuşma veya görme engelli olup olmadığına bakılmaksızın kendisine veya tayin etmişse mutemet veya vekiline ödenir.

5.1.4.2 Medeni haklarını kullanma ehliyetinden yoksun;

- a) Küçükler adına gelen havaleler küçükün velisine, velisi yoksa kanuni temsilcisine,
- b) Kısıtlı adına gelen havaleler ise ilgili hakkındaki kısıtlılık kararının bir sureti ödeme yapan PTT işyerine verilmiş olmak kaydıyla kısıtlama hükmü kapsamına göre ödenir.

5.1.4.3 Serbestçe girilemeyen yerlerdeki kişiler adına gelen havale paraları, PTT işyerine başvuran alıcının kendisine, tayin etmek kaydıyla mutemet veya vekiline yahut kuruluşun yetkilendirildiğine ilişkin belgeyi haiz mutemedine ödenir.

5.1.4.4 Alıcısı ölmüş olan havaleler için göndericinin isteği doğrultusunda işlem yapılır. Göndericiden cevap alınamaması halinde havale, bekletme süresi sonunda geri gönderilir.

5.1.4.5 Mobil havaleler, havale bilgilerini ve SMS şifresini beyan eden gerçek kişilere ödenir.

5.1.5 Kimlik ispatlama zorunluluğu

5.1.5.1 Alıcı, ödeme yapacak PTT görevlilerine geçerli bir kimlik belgesi göstermek suretiyle kimliğini ispatlamak zorundadır.

5.1.5.2 Ayrıca alıcının, havale belgesinin öngörülen yerlerini imzalaması, imzalayamıyorsa, imza yerine sol elinin başparmağı, yoksa diğer parmaklarından birinin bastırılması ve hangi parmağın bastırıldığı yazılması zorunludur.

5.1.5.3 Görme engellilerin işlemlerinde bir şahit aranması, talepleri halinde şahit olmaksızın imzalarını el yazısı ile atmaları sağlanır.

5.1.6 Ödenemeyen havaleler

5.1.6.1 Herhangi bir sebeple alıcıya ödenemeyen havaleler gönderici adresine en yakın PTT işyerine iade edilir ve göndericisine veya mutemedine veya vekiline ödenir.

5.1.6.2 Herhangi bir sebeple alıcısına ödenememesi nedeniyle göndericisine ödenmek üzere iade edilen havale, alıcısı tarafından talep edilmesi durumunda alıcısına ödenebilir.

5.1.6.3 Göndericisine ödenemeyen ancak alıcının talebi üzerine istediği PTT işyerine sevk edilen iade havaleler, sevk edildiği işyerinde 5.1.9 uncu maddede belirtilen sürelerle uygun olarak bekletilir. Bu süre içerisinde alıcısına tekrar ödenemez ise göndericisine ödenmek üzere yeniden iade işlemine tabii tutulur.

5.1.6.4 Kabul tarihinden itibaren on yıl sonunda göndericisine ödenemeyen havale paraları PTT'ye gelir kaydedilir.

5.1.6.5 Ödenemeyen, ödeme bedelli ve mutemet havaleleri ile iade gelen havaleler için bekleme süresince hak sahibinin adresine bir defaya mahsus olmak üzere haber kağıdı gönderilir. Kabul tarihinden itibaren 10 yıl içerisinde alınmayan havalelerin PTT'ye gelir kaydedileceği bilgisi ise, söz konusu haber kağıdı üzerinde not olarak gösterilir.

5.1.6.6 Resmi Kurumlardan alınan adres değişikliği ve iade talepleri ücretsiz olarak yerine getirilir.

5.1.7 Gönderici ve alıcının havale hizmetiyle ilgili tasarruf hakları

5.1.7.1 Havale göndericisi, yatırdığı parayı gösterdiği alıcıya ödeninceye kadar tarafına iadesini isteyebilir veya alıcısının ad ve adresini değiştirebilir.

5.1.7.2 Havale alıcısı, PTT işyerine vereceği yazılı talimatla adına gelen havalelerin

- a) Posta çeki hesabına işlenmesini,
- b) Adresinin değiştirilmesini,
- c) Mutemedine veya vekiline ödenmesini isteyebilir.

5.1.7.3 Bu istekler, hizmetin mahiyeti ve uygulanabilirlik derecesi dikkate alınarak, PTT tarafından belirlenen ücret karşılığı yerine getirilir.

5.1.7.4 Mobil havalelerde gönderici, 1 gün/24 saat içerisinde henüz ödenmemişse havalenin iptalini isteyebilir ancak alıcısının değiştirilmesini isteyemez.

5.1.8 Havalelerde iptal işlemleri

Göndericinin, alıcısına henüz ödenmemiş olan havalesinin iptalini talep etmesi durumunda, iptal edilecek havale işlemine ait belge müşteriden alınır, kontrol görevlisinin sistemden iptal onayı vermesini müteakip işlemi yapan gişe personeline işlem iptal edilerek iptal belgesine doğrudan müşterinin el yazısıyla iptal nedeni, müşteri adı, soyadı, imzası, telefon numarası ve T.C. Kimlik Numarası yazdırılır ve iptal belgesi hiçbir surette müşteriye verilmez ve iptal edilen belge ile iptal belgesi birleştirilerek Merkezde sırasında saklanacaktır.

5.1.9 Havalelerle ilgili bekletme süreleri

5.1.9.1 Hak sahiplerine ödenmek üzere bekletilen havaleler ödeme yerlerince kabul tarihinden itibaren iki ay süre ile alıcıya ödenebilmesi için bekletilir. Bu süreler çek ödeme havaleleri için de geçerlidir.

5.1.9.2 Hak sahiplerine ödenmek üzere bekletilen havalelerden alıcısı bulunamayan veya alıcısı parayı kabul etmeyeceğini bildiren havaleler hemen iade edilir.

5.1.9.3 Üzerlerinde göndericilerinin mülkiyet ve tasarruf hakkı bulunmayan,

- a) Ödeme şartlı gönderi bedelleri için düzenlenen havalelerin,
 - b) Mutemetlerce alınıp hak sahiplerine verilemeyen paralar için düzenlenen ve göndericisi mutemet olan havalelerin ödeme yerlerinde bekletilme süresi
- kabul tarihinden itibaren on yıldır.

5.1.9.4 Alıcısına ödenmediğinden iade edilen fakat göndericisine de ödenemeyen havaleler kabul tarihinden itibaren on yıl sonunda PTT'ye gelir kaydedilir.

5.1.9.5 Mobil havalede 1 gün/24 saat içerisinde alıcısı tarafından alınmayan havaleler sistem tarafından gönderici hesabına iade edilir.

5.2 Yurtdışı Havale Kabul ve Ödeme İşlemleri

5.2.1 Yurtdışına gönderilebilecek üst sınır

5.2.1.1 Aynı gönderici tarafından bir defada yurtdışına gönderilebilecek miktar Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki kararda belirtilen tutarları geçemez.

5.2.1.2 Yurtdışı havale hizmetine açık ülkelere bir defada gönderilecek yurtdışı havale üst limiti Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki kararda belirtilen tutarları geçmemek üzere ikili anlaşmalar ile belirlenir.

5.2.2 Yurtdışı havalelerde kullanılacak formüller

Yurtdışı havale kabul işlemleri üyesi bulunduğumuz Dünya Posta Birliği (UPU) üye ülkelerinde kullanılan MP1 Uluslararası Posta Havalesi Formu (Ek-1) ile yapılır.

5.2.3 Yurtdışına gönderilecek paranın cinsi

Yurtdışı havale kabullerinde yabancı ülkelerle yapılan hizmet protokolleri kapsamında Amerikan Doları (USD) ya da Avrupa Para Birimi (EURO) üzerinden işlem yapılır. Gönderici tarafından gişeye Türk Lirası (TL) getirilmiş olması halinde, efektif işlem kuralları dâhilinde yabancı paranın satışı yapılır.

5.2.4 Yurtdışı havalelerde alınan ücret

Havale için PTT ücret tarifesinde öngörülen havale ücreti, varsa ek hizmet ücreti, vergi ve komisyonlar alınır.

5.2.5 Yurtdışı havalelerin sevki

5.2.5.1 Posta havalesi ya da elektronik yurtdışı havale kabullerinde müşteri tarafından doldurulan Uluslararası Posta Havalesi Formunda (MP1) yer alan bilgilerinin tamamı otomasyon sistemine girilir. Otomasyon üzerinden elektronik havale kabul edilen ülkelere sistem aracılığıyla havalenin sevki gerçekleştirilir, bu tür havaleler için doldurulan MP1 Formları işyerlerinde sırasında saklanır. Yurtdışı posta havalelerinde ise, (MP1) zarfa konularak PTTBank Daire Başkanlığı Yurtdışı İşlemler Şube Müdürlüğü'ne servis APG olarak sevk edilir. İlgili Şube Müdürlüğünce kontrolleri yapılarak ülkesine sevki sağlanır. MP1 formları ilgili daire başkanlığınca muhafaza edilir.

5.2.5.2 Liste havalesi yoluyla çalışılan ülkelere yapılan havale kabullerine ilişkin MP1 formları PTTBank Daire Başkanlığı Yurtdışı İşlemler Şube Müdürlüğü'ne iletilir ve burada listelenen havale bilgileri varış ülkesine sevk edilir.

5.2.5.3 Faks havalesi yoluyla çalışılan ülkelere yapılan havale kabullerine ilişkin MP1 formları PTTBank Daire Başkanlığı Yurtdışı İşlemler Şube Müdürlüğü'ne gönderilir ve buradan varış ülkesine faks yoluyla iletilir.

5.2.6 Yurtdışı havale hesaplama işlemleri

Varış ülkelerince bir ay içerisinde ödenen, ülkemiz çıkışlı yurtdışı posta havalelerinin aylık hesaplaşması, bu ülkelerden gelecek aylık listelerinin kontrol edilmesini müteakip yapılır.

5.2.7 Yurtdışı havale son kontrol işlemleri

Ülkemiz çıkışlı yurtdışı posta havalelerinin kabul ve ödeme kontrolleri, PTTBank Daire Başkanlığı tarafından ödeme ülkelerince aylık olarak düzenlenip gönderilen listeler ve havale asılları üzerinden kabul kayıtları ile de karşılaştırılarak yapılır.

5.2.8 Yurtdışından gelen havalelerin sevki

5.2.8.1 Havale anlaşması bulunan yabancı ülkelere Türkiye'ye gönderilen yurtdışı havalelerin alıcı adreslerine haber kâğıdı yollanır.

5.2.8.2 Bu haber kâğıdıyla işyerlerimize gelen alıcının kimlik bilgileri tespit ve teyit edildikten sonra ödeme gerçekleştirilir.

5.2.8.3 Ülkemiz çıkışlı olup herhangi bir sebeple iade edilmiş yurtdışı havaleler ise gönderici adresinin bulunduğu merkeze sevk edilir.

5.2.9 Yurtdışı havalelerin ödenmesi

Yurtdışı havale ödemeleri de yurtiçi havale bölümünün 5.1.4 üncü maddesinde belirtildiği şekilde yapılır. Ancak, havale alıcısının vefat etmesi durumunda kabul ülkesine iade edilir.

5.2.10 Yurtdışı havalelerde geçerlilik ve bekleme süreleri

5.2.10.1 Yurtdışı havaleler kural olarak kabul tarihinden itibaren 2 aylık sürenin sonunda sistem üzerinden iade edilir. Sistem üzerinden gelmeyip ödenemeyen yurtdışı posta havaleleri ise ödenememe sebebinin belirtildiği bir üst yazı ile ülkesine iade edilir.

5.2.10.2 Ülkemizden kabulü yapıp yurtdışında ödenemeyerek göndericisine de teslimi yapılamayan havale tutarları, kabul tarihinden itibaren on yıl sonunda PTT'ye gelir kaydedilir.

5.2.11 Yurtdışı havale hatırlatma haber kâğıdı

5.2.11.1 İlk haber kâğıdına rağmen alıcısı başvurmayan yurtdışı havaleler için bekleme süresi sonuna kadar her on günde bir hatırlatma ihbarı gönderilir.

5.2.11.2 Ülkemizden kabulü yapıp yurtdışında ödenemeyerek iade olan havalelerin göndericisine ödenebilmesi için hak sahibinin adresine bir defaya mahsus olmak üzere haber kâğıdı gönderilir. Kabul tarihinden itibaren 10 yıl içerisinde alınmayan havalelerin PTT'ye gelir kaydedileceği bilgisi ise, söz konusu haber kâğıdı üzerinde not olarak gösterilir.

5.2.12 Yurtdışı havale araştırma isteklerinin karşılanması

Elektronik yoldan alınan havalelere ilişkin kabul ülkesi reklamasyon talepleri sistem üzerinden cevaplanır. Yurtdışı posta havaleleri ile ilgili olarak çıkış ülkelerinden gelen reklamasyon formülleri ödeme merkezinden alınan cevaba göre doldurularak ilgili ülkeye geri gönderilir. Yurtdışı havale müşteri reklamasyon talepleri yurtiçi havalelerin bu konudaki hükümlerine tabidir.

5.2.13 Yurtdışı havale geri alma, adres değiştirme istekleri

Geri alma, adres değiştirme ve başka yere sevk istekleri yurtiçi havalelerin bu konudaki hükümlerine tabidir. Ancak, sevki yapılmış yurtdışı havalelere ilişkin talepler ise PTTBank Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

5.3 Posta Çeki Hizmeti ile İlgili İşletme Hükümleri

5.3.1 Çek hesabı açtırabilecek kişiler

5.3.1.1 Yurtiçinde belirli ve sürekli bir ikametgâh veya iş adresini belgelemesi kaydıyla, gerçek ve tüzel kişilere, velisinin yazılı izni alınması ve birlikte başvurmaları halinde 15 yaşını doldurmuş kişilere, mahkeme tarafından adına atanmış vasinin başvurusu halinde mahkemece kısıtlılık kararı alınmış kişilere posta çeki hesabı açılabilir.

5.3.1.2 Bu prosedürün 5.3.11 inci maddesinin b ve c alt maddeleri uyarınca hesabı daha önce PTT tarafından kapatılmış kişilere, gerçek veya tüzel kişi adı dışında kalan, takma, yakıştırma veya sadece mahallinde bilinen ad, lakap veya unvanlarla posta çeki hesabı açılmaz.

5.3.2 Hesap açılması

5.3.2.1 Hesap açtırmak isteyen, herhangi bir PTT işyerine geçerli bir kimlik belgesi ve PTT tarafından istenecek belgeler ile başvurur. PTT tarafından hesap sahibine "Posta Çeki Hesap Açma Sözleşmesi" ve ekinde yer alan "Taahhütname" imzalatılır. İmza atamayanlardan noter onaylı mühür veya parmak izi örneği ile işlem yapılması için noter belgesinin bir fotokopisi alınır.

5.3.2.2 Posta Çeki Hesap Açma Sözleşmesi ve ekinde yer alan Taahhütname, hesap sahibine çek mevzuatına uyma yükümlülüğü getirir. Bu taahhütnameyi imzalamayan isteklilere hesap açılmaz. Ancak hizmet hesabı bu hükmün dışındadır.

5.3.2.3 PTT işyeri hesap sahibinden alınan ve/veya sistemden çıkarılan evrak üzerinde gerekli kontrolleri yaptıktan sonra hesabı açar.

5.3.2.4 Açılan hesaplara ilişkin evrak PTTBank Daire Başkanlığı'na gönderilir ve Başkanlıkça muhafazası sağlanır.

5.3.3 Güven akçesi

5.3.3.1 Hesap açtırmak isteyen, miktarı PTT tarafından belirlenen güven akçesini yatırmak ve hesabı açtırdıktan sonra da hesabında bu miktarı sürekli olarak bulundurmak zorundadır. Ancak, PTT'nin imzaladığı protokollere bağlı olarak alacakların usulüne uygun biçimde takibi, tahsili ve aktarılması için açılan hizmet hesapları ile Kamu Kurumları adına açılan hesaplar bu hükmün dışındadır.

5.3.3.2 Güven akçesi hesap sahibine hesap kapandığında ödenir.

5.3.4 Tasarruf yetkisinin verilmesi

5.3.4.1 Hesap sahibi, adına çek hesabı açılmasına engel bulunmayan bir veya birden fazla kimseye, hesabı üzerinde tasarrufta bulunma yetkisi verebilir.

5.3.4.2 Hesap sahibi, gerek hesap açma işlemi sırasında gerekse sonrasında, kişi veya kişilere; noter onaylı vekâletname ile tasarruf yetkisi verebilir.

5.3.5 Tasarruf yetkisinin sona ermesi

5.3.5.1 Hesap sahibi, tasarrufa yetki verme işlemini yaptığı PTT işyerine tasarrufa yetkilendirilen kişi ile birlikte yazılı vereceği dilekçe veya noter onaylı azilname ile vermiş olduğu tasarruf yetkisini her zaman geri alabilir.

5.3.5.2 Tasarruf yetkisi, gerek hesap sahibi gerekse tasarruf yetkisi verilen gerçek kişinin ölümünün, tüzel kişi ise tüzel kişiliğin sona erdiğinin PTT tarafından öğrenilmesi ile sona erer.

5.3.6 Hesap sahibinin bildirim sorumluluğu

5.3.6.1 Hesap sahibi gerek kendisi gerekse tasarruf yetkisi verdiği kişi veya kişilere ait PTT'de bulunan bilgilerindeki değişiklikleri, bir ay içerisinde PTT'ye belge ile yazılı olarak bildirir.

5.3.6.2 Bu bildirimdeki değişiklik veya düzeltme işlemi PTT tarafından yerine getirilir.

5.3.7 Hesabın kullanılması ve talimat verilmesi

5.3.7.1 Hesap sahibi veya tasarrufa yetkili kişi tarafından,

- Talimat ile kendisine veya başka bir kişiye çek ödeme havalesi ile para gönderebilir, hesaplar arası aktarma işlemi yaptırılabilir.
- Periyodik veya otomatik aktarma veya ödeme talimatı verilebilir, bu durumda işlemler için liste düzenlenir, talimatın gereği ise belirtilen tarihlerde yerine getirilir.
- Talimat; elden, posta veya PTT tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde elektronik ortamda verilebilir.
- Bir veya birden çok hesaba para aktarılabilir, yatırılabilir veya hesabından para çekilebilir.

5.3.7.2 Talimat, tarih yazılarak ve imza edilerek verilir. Talimat üzerinde yer alan imza, PTT'de bulunan imza örneği ile karşılaştırılmak suretiyle denetlenir.

5.3.8 Posta çeki yatırma, ödeme ve aktarma işlemleri

5.3.8.1 PTT işyerlerinden yapılan, çek hesaplarına para yatırma, çek hesaplarından yapılan ödeme ve aktarma işlemleri için kullanılan belgelerin kabul ve kontrol işlemleri tebliğ ile belirlenir.

5.3.8.2 PTT hatalı işlem nedeniyle para yatırma ya da aktarma yapılan hesaptan, hesaba hatalı yatırılan veya aktarılan tutarı tahsil etme hakkını haizdir.

5.3.9 Yerine getirilemeyecek ödeme veya aktarma talimatı

Aşağıda belirtilen hallerde;

- a) Güven akçesi, haciz, bloke gibi işlemler de dikkate alınmak üzere, PTT tarafından belirtilen sürelerde yeterli karşılığı bulunmayan hesaplar için istenilen,
- b) Kapsamının silinmesine veya değiştirilmesine müsait bir kalemle yazılmış olan,
- c) PTT tarafından belirlenecek limitler dışında kalan,
- d) İflas veya temlik nedeniyle kapatılmış bir hesap üzerine, bakiyesi gösterilen yerlere henüz ödenmemiş de olsa, iflasın ilanından veya temlik senedinden sonraki tarihli

ödeme veya aktarma talimatları yerine getirilmez.

5.3.10 Hesap bildirimi

5.3.10.1 Hesap hareketleri müşterinin talebi doğrultusunda ücreti mukabilinde adresine posta yoluyla ya da ücretsiz olarak e-posta adresine aylık olarak gönderilir.

5.3.10.2 PTT tarafından belirlenen süre dışında hesap sahibi veya tasarrufa yetkili kişi tarafından hesap durumunu öğrenme istekleri ise PTT tarafından belirlenen ücretle yerine getirilir.

5.3.11 Hesabın kapatılması

5.3.11.1 Hesap;

- a) Hesap sahibinin PTT'ye yazılı başvurusu,
- b) Hesabın genel ahlak ve adaba aykırı, güvenliği bozucu, milli ekonomiye zarar verici ve suç unsuru oluşturan işler ve amaçlar için kullanıldığının resmi merciler tarafından karar altına alınması,
- c) Hesap sahibinin medeni hakları kullanma ehliyetini kaybetmesi durumunun resmi olarak belgelendirilmesi,
- d) Hesap sahibi gerçek kişi ise ölümü, tüzel kişi ise tüzel kişiliğin sona ermesi,
- e) Hesap sahibinin gerek kendisi gerekse yetki verdiği kimselere ait bilgilerdeki değişiklikleri bildirmemesi,
- f) Hesabın on yıl süreyle işlem görmemesi (İşlem görmeyen hesaplar beş yılın sonunda dondurulur, hesap sahibince bilgi güncellemesi yapılmadığı takdirde onuncu yılın sonunda kapatılır.)

hallerinde doğrudan kapatılır.

5.3.11.2 Hesap; hesabın eksi bakiyede olması veya hesap üzerinde haciz bulunması durumunda kapatılamaz.

5.3.11.3 Hesap kapatma gerekçesi hesap sahibinin bildirdiği en son adresine yazı ile bildirilir.

5.3.12 Kapatılan hesabın tasfiyesi

Hesap; hesap sahibinin isteği üzerine veya doğrudan kapatılma durumunda, hesabın kapatıldığının hesap sahibine yazılı olarak bildirildiği tarihten itibaren iki ay içinde hesapta kayıtlı karşılığı ve güven akçesi hesap sahibine ödenerek tasfiye edilir. Tasfiye edilememesi halinde kanuni süreler beklenerek PTT'ye gelir kaydedilir.

5.3.13 Devir ve temlik yasağı

Hesap sahibi, hesabını bir başkasına devredemez, hesabında kayıtlı parayı temlik edemez.

5.4 Ortak Hükümler

5.4.1 Havale ve çek talimatının doldurulması

5.4.1.1 Havale ve çek talimatı;

- a) Basılı metinde istenilen şekilde, mürekkepli veya tükenmez kalem veya kâğıt veya yazı makinesi kullanılmak,
- b) Havale tutarı rakam ve yazı ile olmak üzere Türk Lirası veya döviz cinsinden gösterilmek,
- c) Vergi, icra taksiti, devlet veya belediye hizmetlerine ait borçların gönderildiği havalelerde, talimatın özel kısımlarına kapatılacak borcun, hesap yahut abone numarası ve ilgili diğer bilgiler yazılarak gönderici tarafından tanımlanmak,
- d) Posta abone kutusu adresiyle gönderilmek istenen havaleler için verilecek talimatta alıcı adını göstermek,
- e) Verdiği bilgilerin doğru olduğuna dair müşteriden talimat formunun alt kısmına imzası alınmak suretiyle doldurulur.

5.4.1.2 Havale veya çek tutarını gösteren rakam ve yazılar arasında fark bulunması halinde veya yazılarda yahut alıcı isminde silinti, kazıntı, düzeltme yapılması halinde talimat işleme alınmaz.

5.4.2 Alındı belgesi verme

Havale ve çek hizmetleri karşılığı gönderici veya alıcılardan alınan paralar için, alınan ücret ve varsa diğer vergilerin de gösterildiği bir alındı belgesi verilir.

5.4.3 Haber isteme

5.4.3.1 Havale ve çek işlemlerine ait haber isteme talebi, herhangi bir PTT işyerinden ücreti mukabilinde yapılır. Ancak, haber isteme talebine PTT'nin kusurlu olduğu bir işlemin yol açığının anlaşılması halinde alınan haber isteme ücreti geri verilir.

5.4.3.2 Resmi daireler tarafından yapılan haber isteme talepleri ile mobil havaleye ilişkin yapılan haber isteme talepleri ücrete tabi değildir.

5.4.3.3 Haber isteme talebine ilişkin başvurunun, işlemin yapıldığı tarihten başlayarak kanuni evrak saklama süresi içerisinde yapılması ve araştırılması istenen işlemin; alındı aslı veya fotokopisi veya yeterli diğer bilgilerle tanımlanması gerekir.

5.4.3.4 Havalenin ödeme kaydına rastlanılamaması durumunda başvuru tarihini izleyen en fazla altı aylık süre içerisinde, hak sahibinden haksız olduğunun anlaşılması halinde, havale tutarını geri ödeyeceğini belirten imzalı bir taahhüt yazısı alındıktan sonra kendisine havale tutarı ödenir.

5.4.4 Muhafaza ve İbraz

5.4.4.1 Havale ve çek işlemlerine ilişkin her türlü ortamdaki;

- a) Belgeler düzenleme tarihinden,
- b) Defter ve kayıtlar son kayıt tarihinden,
- c) Kimlik tespitine ilişkin belgeler son işlem tarihinden

itibaren on yıl süre ile muhafaza edilecek bu belgeler istenmesi halinde yetkililere ibraz edilecektir.

5.4.5 Ücretler

5.4.5.1 Havale ve çek işlemleri ile ilgili ücretler tarifesinde belirtilir. Çek ödeme havalelerinde ise havale işlemlerine uygulanan ücretler alınır.

5.4.5.2 PTT'nin yazılı sözleşmelerle yürüttüğü hizmetlerden, bu sözleşmelerde belirtilen ücretler alınır.

5.4.6 Ücretten muaf havale ve çek hizmetleri

5.4.6.1 Ücretten muaf havale ve çek hizmetleri aşağıdaki gibidir;

- a) PTT tarafından yapılan protokoller gereğince uygun görülen posta çeki hesaplarına yapılacak yatırma ve bu hesaplardan gerçekleştirilecek aktarma işlemleri,
- b) PTT tarafından, işletmesi ile ilgili olarak gönderilen havaleler ve bunlara uygulanan tüm ek hizmetler.

5.4.7 Faiz

Çek hesaplarında kayıtlı miktarlar ile havaleler için faiz verilmez.

5.4.8 Havale paralarında ve çek hesabında mülkiyet hakkı

5.4.8.1 Havale hizmeti ile PTT'ye yatırılan para, kanunlarla belirtilen el koyma halleri dışında, alıcısına ödeninceye kadar göndericisinin tasarrufundadır.

5.4.8.2 Bu prosedürün 5.1.9 uncu maddesinin 5.1.9.3 üncü alt maddesi kapsamındaki havaleler bu hükmün dışındadır.

5.4.8.3 Çek hesabında alacak kayıtlı miktar, yetkili mercilerce ihtiyati tedbir veya el koyma halleri dışında, hesap kapatılıp tasfiye edilinceye kadar hesap sahibine aittir.

5.4.9 PTT'nin rücu hakkı

PTT, tazmin yükümlülüğüne sebep olan personeline veya haksız ödemede bulunduğu üçüncü kişilere karşı rücu hakkına sahiptir.

5.4.10 Meslek sırrı ve gizlilik

5.4.10.1 PTT, yasalar uyarınca yetkili makamlar tarafından istenen bilgi talepleri dışında;

- a) Hesap sahibinin kişisel bilgileri yanı sıra hesabına ilişkin bilgileri,
- b) Havaleye ait bilgilerin yanı sıra gönderici ve alıcının kişisel bilgileri

hakkında üçüncü kişilere hiçbir şekilde bilgi veremez, açıklamada bulunamaz. Ancak, PTT tarafından ilanını gerektiren sebeplerin ortaya çıkması halinde hesap numaraları kamuoyuna açıklanabilir.

5.4.11 PTT'nin sorumluluğu

5.4.11.1 PTT,

a) Hesap sahibine karşı;

- 1) Hesap kapatılıp tasfiye edilinceye dek hesapta kayıtlı miktar kadar,
- 2) Hesap sahibinin çek ödeme havalesi yoluyla gönderdiği miktar alıcıya ödeninceye dek bu miktar kadar,

b) Hak sahibine karşı;

- 1) Alıcısına ödenmek üzere yatırılan havalenin kaybından, alıcının bulunamaması halinde gönderici dışında hak sahibi olmayan kişilere ödenmesinden havale miktarı kadar,
- 2) Eksik ödenen havalelerden eksiklik miktarı kadar

sorumludur.

5.4.11.2 PTT;

- a) Yetkili mercilerce gönderici veya alıcı aleyhine verilmiş ve ilgili PTT işyerlerine bildirilmiş ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz veya haciz kararları sebebiyle, hesap sahibince yapılan çek ödeme havalesinin yerine getirilememesinden ve aynı yasal sebeplerle bir havalenin veya hesapta kayıtlı paranın bloke edilmesinden veya yetkili merciin gösterdiği yerlere ödenmesinden,
- b) Zorlayıcı sebepler sonucu havalenin veya çekin ödendiğini gösteren belge ve kayıtların yok olması durumunda, PTT'nin kusur ve ihmalinin bulunduğu, hak veya hesap sahipleri tarafından kanıtlanmadıkça doğmuş ve doğacak zarardan,
- c) Hesap sahibinin, adına açılan hesabı kötüye kullanmak suretiyle üçüncü kişilere verebileceği maddi veya manevi zararlardan,
- d) Hesap sahibinin, gerek kendisi gerekse yetki verdiği kimselere ait bilgilerdeki değişiklikleri bildirmemesinden,
- e) Havale talimatının, 5.1.3 üncü ve 5.4.1 inci maddeler uyarınca doldurulmamış olmasından ileri gelen gecikme veya iadelerden,
- f) Bir havale hakkında, bu prosedürün 5.1.9 uncu maddesinin 5.1.9.4 üncü alt maddesinde belirtilen sürede PTT'ye başvurulmamasının sonucundan,

sorumlu değildir.

5.4.12 PTT tarafından alınan ücretlerin iadesi

5.4.12.1 PTT tarafından havale ve çek hizmetiyle ilgili olarak tahsil edilen ücret ve vergiler, PTT'nin elinde olmayan herhangi bir sebeple hizmet yerine getirilememişse geri verilmez.

5.4.12.2 Ancak, PTT'nin kusuru sonucu yerine getirilemeyen hizmetlere ait ücretler geri verilir.

6. YÜRÜRLÜK

Bu prosedür yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

7. YÜRÜTME

Bu prosedürü Genel Müdür yürütür

EK-1

ALINDI RÉCÉPISSÉ		MP1	KUPON/COUPON (Alıcı tarafından koparılabılır) (Peut être détaché par le bénéficiaire) Rakamla tutar ve para birimi Montant en chiffres arabes	ADMINISTRATION DES POSTES DE TURQUIE	ULUSLARARASI POSTA HAVALESI MPI MANDAT DE POSTE INTERNATIONAL
Gönderici adı ve adresi :				Rakamla tutar ve para birimi Montant en chiffres arabes	Cours du change* = Kur Somme payée** = Ödenen/Para
Havale tutarı (Rakamla)				Yazıyla tutar ve para birimi Montant et unité monétaire en toutes lettres	Posta poli yapılmamasına yuhut alınan ücretin gös- terilmesine ait yer. S'il y a lieu application des timbres-poste ou indication de la taxe perçue
Alınan ücret	Damga V.		Çıkış tarihi : Date d'émission :		
Alıcı adı ve adresi :			Göndericinin adı ve adresi Nom et adresse de l'expéditeur	Alıcının adı Nom du bénéficiaire	
				Sokak ve No. Rue et n°	
				Varış yeri Lieu de destination	
				Varış Ülkesi Pays de destination	
Havale No:			Çıkış merkezinin damgası Timbre du bureau d'émission	Çıkış merkezinin damgası Timbre du bureau d'émission	Çıkış merkezine ait bilgiler / Indications du bureau d'émission
Memurun imzası					Havale No. N° du mandat
					Yatırılan Para Somme versée
					Merkez ad ve numarası / Bureau
					Tarih Date
					Memurun imzası / Signature de l'agent
					Kontrol imzası

- Havale kağıdının yazı makinası, mürekkepli veya silinmeyen tükenmez kalemle okunaklı şekilde doldurulması gerekir. Yazı ve rakamlarda silinti, kazıntı veya ilave yapılamaz. - Havale tutarının hem yazı hem rakamla varış ülkesi para birimi cinsinden yazılması gerekir. Yazıyla gösterilirken sırasıyla tutarı meydana getiren her rakamın adı yazılır. - Alıcı ve gönderici ad ve adresinin açıkça yazılması gerekir. - Her türlü başvurmalarında bu alınının gösterilmesi gerekir. - Alındı ile PTT kayıtları arasında çelişki görüldüğünde, PTT kayıtları esas alınır.	Gerektiğinde ciro için kullanılacak yer Cadre réservé aux endossements, s'il y a lieu
	Alıcı tarafından doldurulacak. Quittance du bénéficiaire Arkada gösterilen miktarı aldım. Reçu la somme indiquée d'autre part
	Yer ve tarih Lieu et date
	Alıcının imzası Signature du bénéficiaire
	Geliş kaydı Registre d'arrivée
No.	Ödeyen merkezin damgası Timbre du bureau payeur
Stok no. 150.0001 - 1346 (148x105) 5.000.000 Adet	

PBD.FR32-Posta Çeki Hesap Açma Sözleşmesi